

Erkki Koskenniemi
TT, dosentti
Koskenniemi.fi/EK
20.11.2018

Miten seurakuntavaaleissa kävi?

Seurakuntavaalit pidettiin sunnuntaina. Valituiksi tulleet ovat juhlineet, sivuun jääneet toivottavasti ymmärtävät tehneensä ison palveluksen asettuessaan käytettäviksi. Valituille on aina selkään taputtajia, sivuun jääneille välttämättä ei. Tällä kertaa molemmat ansaitsevat suuren kiitoksen, ja tarkoitan nyt Raamattuun ja luterilaiseen uskoon sitoutuneita ehdokkaita.

Mutta miten vaaleissa kävi? Maallisissa vaaleissa tiedetään tunnin kuluessa ketkä voittivat ja ketkä hävisivät. Seurakuntavaalit ovat erilaiset. Valtakunnalliset listat eivät kata ollenkaan kaikkia seurakuntia ja puoluelistoilta voi tulla valituiksi hyvin eri tavoin uskovia seurakuntalaisia. Uskon, ettei kukaan vieläkään tiedä, mihin suuntaan mentiin. Kun uskallan kirjoittaa muutaman rivin, muistutan tästä epävarmuudesta.

Äänestysprosentti oli nyt 14,4 ja se laski neljän vuoden takaisesta yli prosentin. Tämän lisäksi täytyy toki muistaa, että neljässä vuodessa kirkon on jättänyt n. 200 000 suomalaista. Äänestämässä kävi siis vähemmän väkeä kuin aiemmin. Tämä on ensimmäinen tärkeä havainto: Suuria massoja ei kukaan saanut aktivoitua, vaikka vaalien alla haettiin ilmiselvästi vaalikuumetta herättävää julkisuutta. Sopuvaalit käytiin ainakin 51 seurakunnassa. Näistä lähes 20 kuuluu Porvoon hiippakuntaan. Pienissä yksiköissä ei välttämättä ole ehdokkaita jonoksi asti ja asiat on ehkä totuttu hoitamaan sovussa.

Nyt lähes puolet seurakuntien päättäjistä on uusia. Uskaltaisin väittää, että tähän liittyy vaalien suurin muutos. Muutama vuosikymmen sitten kaikissa puolueissa oli uskollisia aatteen edustajia, jotka olivat valmiita olemaan ehdolla ja palvelemaan vuosikymmeniä, ja heitä oli toki myös seurakuntaväessä. Tämä joukko on huvennut. Erityisesti kuntavaaleissa ehdokkaiden löytäminen on vaikeaa ja sama on ilmeisesti tilanne seurakuntavaaleissa. En usko, että näin suurta määrää

edustajia olisi äänestetty ulos. Vaihtuvuuden selittää paremmin yhteiskunnan muutos: Yhteisistä asioista päättäminen on yhä harvemmalle suomalaiselle elämäntapa. Se tekee myös valituksi tulemisen helpommaksi, erityisesti jos takana on määrätietoinen liike.

Yksi tällainen määrätietoinen liike on kirkon liberaalia laitaa edustava Tulkaa kaikki –liike, joka kertoi saaneensa 284 edustajaa eli melko tarkalleen sata enemmän kuin aikaisemmin. Noin ilmaistuna kasvu on huima ja pääkaupunkiseudulla liike on hyvin vahva. Se asettuu kuitenkin oikealle paikalleen, kun muistetaan että päättäjiä valittiin 8300. Muutamat vaalit on käyty tämän liikkeen agendalla. Samalla eri puolilla on noussut myös vastavoima: Tulkaa kaikki ei edusta seurakuntaväen enemmistöä ja juuri tässä joukossa on tapahtunut heräämistä. Myös herätysliikeväki oli näissä vaaleissa nähdäkseni mukana selvästi aiempaa voimakkaammin. Tietoisuus on lisääntynyt selvästi. Määrätietoisia liikkeitä alkaa ilmaantua useampia.

Näiden yleisten tuumailujen lisäksi voi jokainen poimia arvioita omasta tuttavapiiristään. Minä näen monia ilahduttavia merkkejä. Moni hyvä, Raamattuun sitoutunut kristitty tuli valituksi, niin isoissa kaupungeissa kuin muuallakin. Joissakin paikoissa vaalitulos oli erinomainen.

Tällä hetkellä siis tuskin kukaan tietää, mihin suuntaan seurakuntavaalit kirkkoa veivät. Oma arvioni on, ettei tämä kovin huonosti mennyt, saattoi jopa mennä parempaan suuntaan. Enemmän tiedetään sitten, kun nyt valitut päättäjät valitsevat kirkolliskokouksen maallikkoedustajat.

Katselen siis seurakuntavaalien tuloksia varovaisen toiveikkaana ja ennen muuta kiitollisena: Kiitos että asetuitte ehdolle, kiitos että äänestitte! Jumala siunatkoon kirkkoaan!